

اساسنامه انجمن تاريخ افغانستان

تائيد شده درمجلس مجمع عمومي مؤسسان تاريخي

14 جولای 2024

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

تاریخ کشور، آثار مادی و معنوی آن، ثروت گرانبها و میراث نیاکان ما میباشند. مبرهن است که مطالعه، تحقیق و درک بهتر قضایای تاریخی باعث افزایش تجارب و درک بهتر مسیر پیشرفت آینده جامعه میگردد. آینده را با مطالعه گذشته میتوان بهتر در نظر گرفت. آنهایی که از تاریخ آموخته اند، کمتر دچار اشتباه می شوند.

شناخت و بیان هویت تاریخی ملی، آگاهی عالمانه از گذشته های دور و نزدیک و درک مستند حوادث مهم تاریخی، علل و نتایج یا اثرات آنها، برای مردم هر کشور و هر ملت یک ضرورت حتمی است.

اما، بیش از سی سال است کوششهای معینی برای ایجاد شک و تردید در مورد هویت تاریخی مردم و دولت افغانستان، تحت عنوان فریبنده "بازنگری تاریخ کشور"، در جریان است. در سلسله فعالیتهای مذبحانه در این رابطه سعی شد تا آثار مؤرخین نامی کشور مانند فیض محمد کاتب هزاره، علامه عبدالحی حبیبی، احمدعلی کهزاد، میرغلام محمد غبار، محمد صدیق فرهنگ و دیگران مورد حمله قرار گرفته با برچسب زدن "تاریخ های درباری و دولتی" اهمیت علمی و تاریخی آنها طرف سوال قرار بگیرد. خوشبختانه دانشمندان و محققین مسؤل، آگاه و وطن دوست کشور توانسته اند این کوششهای خصمانه ضد ملی را که مبتنی بر بیان تحریف شده و جعل تاریخ از روایت بیگانگان مغرض است، مقابله کرده خنثی نمایند.

در عین زمان پیشرفتهای علمی و دست آوردهای تازه و روشنگرانه در علوم بشری بشمول باستانشناسی، سلول شناسی انسانی (ژنیتیک)، علوم نفوس و مهاجرتها، زیان شناسی، اتنوگرافی، اقتصاد سیاسی، جغرافیای بشری و غیره سبب آن شده تا به مورخین و دانشمندان ما برای بیان تاریخ مستند دور و نزدیک کشور امکانات تازه فراهم گردد که در گذشته ها در دسترس مؤرخین ما موجود نبود.

متأسفانه حوادث چهل سال اخیر کشور خلای بزرگ را در مطالعات تاریخ و علوم بشری ایجاد کرد. از طرف دیگر اکنون منابع و مأخذ بسا غنی تر نظر به گذشته موجود اند که در روشنی انها باید تالیفات و تحقیقات بیشتری انجام یابند. روی این ملحوظ عده ای از محققان و نویسندگان باهم مشترکاً تصمیم گرفتند تا نهادی را تحت نام (انجمن تاریخ افغانستان/ دافغانستان د تاریخ ټولنه/ Afghan Historical Society) تهادب گذاری نموده به بیان مستند و عالمانه تاریخ و تبارز هویت ملی تاریخی کشور مصدر خدمت گردند. بنابر آن، برای تنظیم فعالیتهای انجمن این اساسنامه تدوین و تصویب گردید.

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول: مبنای قانونی

این اساسنامه مطابق قوانین انجمنهای غیر انتفاعی بین المللی تدوین گردیده است.

ماده دوم: اسم

1. اسم انجمن به زبانهای دری، پشتو و انگلیسی عبارت اند از:
انجمن تاریخ افغانستان/ د افغانستان د تاریخ ټولنه/ Afghan Historical Society
2. که بعد از این در این اساسنامه به اختصار بنام "انجمن" یاد میگردد.

ماده سوم: ماهیت حقوقی

1. انجمن یک نهاد غیر انتفاعی، غیر سیاسی و مستقل تعلیمی، تحقیقی، علمی، تخصصی می باشد؛
2. انجمن از اتحاد داوطلبانه دانشمندان علوم بشری ورشته تاریخ مقیم در داخل و خارج کشور وسایر افرادآگاه تشکیل گردیده است.

فصل دوم

اهداف و فعالیت ها

ماده چهارم: اهداف

1. مطالعه و تحقیق در زمینه تاریخ افغانستان و رشته های علوم بشری از جمله باستان شناسی، تاریخ هنر، تاریخ نگاری، زبان شناسی، مطالعات ادبی، قوم نگاری، جمعیت شناسی، اقتصاد سیاسی، ژنتیک انسانی، مطالعات انسان شناسی و غیره؛
2. تشویق تحقیقات در زمینه کاربرد این رشته ها برای درک بهتر تاریخ افغانستان؛
3. ارتقای ظرفیت های علمی جوانان افغان از طریق تدریس اعضای این انجمن در پوهنتونها و سائر نهادهای تعلیمات عالی بطور حضوری و یا از طریق مجازی؛
4. ارتقاء و تثبیت این انجمن به مثابه یک مرجع معتبر و با صلاحیت علمی در امور مربوط به تاریخ و تمدن افغانستان در سطح ملی و بین المللی؛
5. گردآوری و نشر اسناد، متون مکتوب و غیر مکتوب و اسناد مربوط به تمام دوره های تاریخ افغانستان؛
6. تکمیل و نشر زندگی نامه و دستاوردهای شخصیت های تاریخی افغانستان؛

7. تحقیق در فولکلور و جمع آوری اطلاعات، روایات، افسانه ها و داستان های مربوط به روایات عامیانه؛
8. قایم کردن و تقویت ارتباط بین متخصصان در علوم تاریخ و مطالعات بشری و موسسات فرهنگی و مراکز علمی داخلی و خارجی در این رشته ها؛ و
9. انتشار نتایج تحقیقات از طریق نشریات مؤقوته (مجله) و نشریات غیر مؤقوته (به صورت کتاب) چاپی و مجازی.

ماده پنجم: فعالیتها

انواع فعالیتها-

1. انجمن تدریس و انجام تحقیقات علمی را در مورد تاریخ و علوم بشری افغانستان توسط اعضای خود تشویق و تسهیل مینماید؛
2. انجمن به نشر و اشاعه نتایج تحقیقات علمی اعضا و سائر شخصیتها از طریق یک مجله بنام "تاریخ و تمدن افغانستان" و تدویر یک کانفرانس سالانه زیر همین نام اقدام میکند؛ و
3. انجمن در صورت ضرورت از طریق وبسایت، جلسات حضوری و مجازی، ورکشاپ ها، مصاحبه ها، سمینارها و سائر وسایل ارتباطات جمعی، نیز نتایج فعالیتهای خود را انتشار میدهد.

معیار فعالیتها-

انجمن معیارهای شناخته شده علمی و اکادمیک جهانی را در کارهای تحقیقاتی خود تطبیق مینماید.

فصل سوم

ساختار و تشکیلات انجمن

ماده ششم : ساختار تشکیلاتی

اول: اعضای انجمن

1. اعضای انجمن شامل اعضای کامل و اعضای افتخاری میباشد؛
2. اعضای داوطلب باقبولی اساسنامه از طریق درخواست کتبی و تایید دونفر از اعضا بعد از منظوری هیئت رهبری به عضویت کامل انجمن پذیرفته میشوند؛
3. اعضای موسس و اعضای داوطلب بعد از قبولی بنام اعضای کامل واجد رأی انجمن یاد میگردند؛
4. اعضای کامل تابعیت دولت افغانستان را از طریق تولد در افغانستان، نسبیت والدین افغان و یا کسب تابعیت دارا میباشدند؛
5. اعضای افتخاری به دعوت رئیس هیئت رهبری عضویت مشاورتی انجمن را حاصل نموده، مقید به داشتن تابعیت افغانستان نبوده اما در تصامیم انجمن حق رای دهی ندارند؛ و
6. انجمن میتواند به تعداد غیر محدود عضو داشته باشد.

دوم: تشکیلات

1. تشکیلات انجمن شامل مجمع عمومی، هیئت رهبری، هیئت تدقیق و ارزیابی، هیئت اداری و کمیته های اختصاصی می باشد؛
2. مجمع عمومی، طور عادی یکبار در سال دائر میگردد. در مجمع عمومی تمام اعضای کامل انجمن با حقوق مساوی سهم میگیرند؛
3. هیئت تدقیق و ارزیابی علمی توسط مجمع عمومی از میان اعضای اکادمیک و محققین انتخاب شده دارای رییس و منشی بوده هر ماه یکبار جلسه میکند؛
4. رئیس هیئت تدقیق و ارزیابی وظیفه ریاست انجمن را نیز به عهده دارد؛
5. هیئت اداری متشکل از معاون اداری انجمن، خزانه دار و منشی انجمن بوده مسؤل اداره امور روزمره انجمن و ترتیب راپور مالی تفتیش شده سالانه انجمن بوده و جلسات حد اقل ماهانه دارد؛
6. هیئت رهبری متشکل از روسا و اعضای هیئتهای تدقیق و ارزیابی و هیئت اداری میباشد و هر سه ماه یکبار به ریاست رئیس انجمن جلسه مینماید؛ و
7. کمیته های اختصاصی توسط هیئت رهبری نظر به ضرورت تشکیل شده و دایر میگردند.

ماده هفتم: وظایف مجمع عمومی

1. مجمع عمومی بلندترین وباصلاحیت ترین مرجع انجمن بوده که سال یک بار به ریاست رئیس انجمن تشکیل جلسه می دهد و دارای وظایف وصلاحیت های ذیل می باشد:
2. تغییر اساسنامه و تعدیل آن در صورت ضرورت و تغییر شرایط و امکانات؛
3. انتخاب اعضا و رئیس هیئت تدقیق و ارزیابی و هیئت اداری از طریق برگزاری انتخابات آزاد، و مستقیم؛
4. استماع و تصویب گزارش سالانه و راپور مالی تفتیش شده رئیس انجمن و تصویب بودجه و پروگرام کار سال آینده انجمن؛ و
5. تعیین مهر و آرم انجمن.

ماده هشتم: وظایف هیئت تدقیق و ارزیابی

- 1 - تعیین اولویتها در امور تحقیقاتی، توظیف محققان، تشکیل کمیته های علمی و تحقیقاتی؛
- 2 - تعیین لایحه وظایف کمیته ها؛
- 3 - تعیین مسئولین کمیته ها؛
- 4 - استماع گزارش کمیته ها؛ و
- 7 - تأمین ارتباط با شخصیتهای علمی، مراکز علمی و تحقیقاتی ملی و بین المللی.

فصل چهارم

صلاحیتهای

ماده نهم: صلاحیتهای حقوقی

1. انجمن دارای صلاحیتهای حقوقی مانند یک فرد (شخص) میباشد؛
2. میتواند قرارداد امضا کند؛
3. خریداری، معامله، و فروش جایداد را برای پیشبرد وظائف خود انجام دهد؛
4. در مقابل خدمات و تسهیلات فراهم نموده خود پول دریافت نماید؛
5. برای اجرای فعالیتهای خود آنچه لازم است انجام دهد؛
6. برای اجرای فعالیتهای خود کمکهای پولی از منابع مختلف جلب و دریافت نماید به شمول:

7. جمع آوری حق العضویتهای سالانه و حق الشمول اعضا؛
8. دریافت کمکهای بلاعوض دولتی و سازمانهای بین المللی؛
9. جمع آوری اعانه از اعضا و سایر مراجع؛ و
10. انجمن میتواند برای اجرای وظایف خود به استخدام کارگران و کارمندان پرداخته در بدل مزد و معاش بپردازد.

ماده دهم: نشان و لوگو

1. انجمن دارای نشان و لوگو مشخص خودش است.
2. مشخصات لوگو قرار ذیل است: عکس رنگه ورودی تعمیر آرشیف ملی بصورت دایره که اسم انجمن به زبانهای پشتو، دری و انگلیسی در آن درج گردیده است (دافغانستان د تاریخ ټولنه/ انجمن تاریخ افغانستان/Afghan Historical Society). و سال تأسیس به انگلیسی در ذیل آن نوشته شده است. این لوگو در مهر نهاد نیز جابجا و در فوق اسناد نهاد و سایر موارد مورد استفاده قرار میگیرد.

ماده یازدهم: نشرات و تبلیغات

1. امور نشراتی و تبلیغاتی انجمن توسط کمیته نشرات و تبلیغات به پیش برده میشود؛ و
2. انجمن دارای وبسایت و دومین انترنی مشخص، با ایمیل رسمی دومین بوده همچنان سوشیال میدیا میباشد که توسط کمیته نشرات و تبلیغات اداره میگردند.

ماده دوازدهم: آدرس

1. آدرس انجمن در شهریکه بطور قانونی راجستر شده موقعیت دارد.
2. ایمیل آدرس انجمن توسط هیئت اداری انجمن اداره میگردد.

فصل پنجم

انحلال

ماده سیزدهم: شرایط انحلال

1. در صورتیکه انجمن نتواند بنابر عواملی، مطابق اساسنامه وظایف خود را اجرا کند؛
2. در صورتیکه هفتاد و پنج درصد اعضا در مجمع عمومی به انحلال آن رأی بدهند؛ و

3. در صورتیکه مخالف اساسنامه عمل نماید یا به افلاس مالی روبرو شود.

ماده چهاردهم: داراییهای انجمن بعد از انحلال

دارایی انجمن و هر آنچه مربوط آن است، بعد از انحلال، به اعضا و مقامات رهبری داده نشده بلکه در عوض به مؤسسات علمی و اکادمیک دولتی افغانستان (اکادمی علوم افغانستان ویا ارشیف ملی) در داخل افغانستان، اهدا می گردد.

فصل ششم

شرایط عضویت، حقوق، وجایب و اخراج از عضویت

ماده پانزدهم: شرایط عضویت

1. داوطلب عضویت کامل با صلاحیت رای دهی باید افغان و سن هژده ساله گی را تکمیل کرده باشد؛
2. داوطلب افتخاری که صلاحیت رای دهی ندارند شامل قید نسبیت افغانستان نمیباشد؛
3. اساسنامه انجمن را قبول داشته باشد؛
4. محکوم به جنایت علیه بشریت نشده باشد؛
5. حق العضویت و حق الشمول بپردازد.
6. در یکی از کمیته های تحقیقی، تخصصی، فعالیت های عمومی وگروپ های کاری، سهم بگیرد.
7. عضویت در انجمن با ارائه درخواست تحریری (فورم عضویت) به شکل انفرادی صورت می پذیرد.

ماده شانزدهم: حقوق اعضای کامل انجمن

1. حق انتخاب کردن و انتخاب شدن در تمام سطوح فعالیت و اداره انجمن؛
2. هر عضو می تواند پیشنهادات و انتقادات خود را بطور سالم در جلسات انجمن مطرح نماید.

ماده هفدهم: وجایب اعضای انجمن

1. از اهداف انجمن در داخل و خارج انجمن دفاع نماید؛
2. در جلسات مجمع عمومی و سایر جلسات مربوط اشتراک نماید.

3. در اجرای عملی تمام فیصله های انجمن تلاش نماید.
4. کار های تحقیقاتی و فعالیت های علمی را در انجمن بهبود و تکامل بخشد.
5. وظایف محول شده مسلکی و عملی خود را در زمان معین اجرا کند.
6. وحدت را حفظ کرده به اختلاف احترام گذاشته و انتظام و ارتباط را استحکام بخشیده و اعتدال را مراعات کند، از هر نوع تعصب پرهیز نماید.

ماده هژدهم: اخراج از انجمن

اعضای انجمن تحت شرایط ذیل توسط هیئت رهبری از عضویت انجمن اخراج می گردند:

الف) از نام وامکانات نهاد سوء استفاده نماید، تعصب داشته باشد، به جعل بپردازد و یا منافع ملی را در نظر نگیرد؛

ب) به ارتکاب جنایت، محکوم گردد؛

ج) خلاف اساسنامه عمل کند؛ و

ح) هر عضو اخراج شده حق دارد با اسناد و شواهد، به مقام رهبری انجمن و یا مجمع عمومی شکایت کند تا دلایل اخراجش، مورد بررسی مجدد قرار گیرد.

فصل هفتم

منابع تمویل، طرز استفاده و نظارت بر آن

ماده نوزدهم: منابع مالی

1. حق العضویتها (یکبار سالانه) و حق الشمولیتها (یکبار در وقت قبولی عضویت)؛
2. مبلغ حق العضویت و حق الشمولیت توسط هیئت رهبری تعیین میگردد؛
3. اعانه های اعضای انجمن و مراکز علمی و تجاری ملی و بین المللی، و شخصیت های حقیقی و حکمی؛ و
4. منابع تمویل کننده و دونه ها و اخذ کمک از آنها از وظائف هیئت اداری میباشد.

ماده بیستم: امور مالی

1. انجمن به خاطر اجرای امور مالی خود، یک حساب بانکی در شهریکه بطور رسمی در آن راجستر گردیده افتتاح میکند؛
2. امضای رئیس، معاون اداری منشی و خزانه دار به بانک مربوطه معرفی می گردد؛
3. منشی و خزانه دار در شهریکه انجمن راجستر شده زندگی میکنند؛
4. هیئت اداری مسؤل نظارت از دارایی نقدی وجنسی انجمن بوده نزد هیئت رهبری و مجمع عمومی انجمن پاسخگو میباشد.
5. حق الشمول، حق العضویت واعانه های اعضا، در حساب بانکی انجمن ذخیره میگردند؛
6. رئیس هیئت اداری راپور مالی تفتیش شده انجمن را بعد از منظوری رئیس انجمن برای منظوری به مجمع عمومی ارائه میکند.

فصل هشتم

احکام متفرقه

ماده بیست و یکم: مسؤلیتهای هیئت اداری

1. هیئت اداری امور اداری و مالی روزمره انجمن را تنظیم، اداره و اجرا میکند؛
2. گزارش کاری و مالی انجمن را درختم هرسال مالی ترتیب و به مرجع راجستر کننده مطابق قانون مربوطه تقدیم می نماید؛ و
3. اسناد انجمن را بشمول لست اعضا، کمیته ها، راپورها، نتایج تحقیقات، مواد دریافت شده علمی و اداری، مکاتبات کتبی و برقی و غیره اسناد را بطور محفوظ بطور کتبی و برقی ثبت و ذخیره میکند.

ماده بیست و دوم:

این اساسنامه درهشت فصل، بیست و دو ماده و یک ضمیمه در اجلاس مجمع عمومی موسسان به تاریخ چهاردهم ماه جولای سال 2024 میلادی مورد مباحثه قرار گرفت و به تصویب رسید.

ضمیمهٔ اول

لست نامهای اعضای مجمع عمومی مؤسسان انجمن

1. پوهاند بشیر دودیال
2. دوکتور زمان ستانیزی
3. دوکتور نوراحمد خالدي
4. سید حمیدالله روغ
5. ناهید علومی
6. صدیق وفا
7. محمد بصیر حیدرزی
8. پوهنمل نجیم آزادزوی
9. محمد عتیق خاخی
10. احمدشاه درانی
11. دوکتور یحیی وردگ
12. صبغت الله ستاری